

॥ ਅਧਿਆਇ-46 ॥

ਬਾਬਾ ਦੀ ਗਯਾ ਯਾਤਰਾ, ਬਕਰਿਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛਲੇ ਜਨਮ ਦੀ ਕਥਾ

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਾ ਦੀ ਕਾਂਸ਼ੀ, ਪ੍ਰਯਾਗ ਅਤੇ ਗਯਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ (ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ) ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਅਤੇ ਦੋ ਬਕਰਿਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛਲੇ ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਆਦਿ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੇ ਸਾਈਂ! ਤੁਹਾਡੇ ਸ੍ਰੀਚਰਣ ਧੰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਿੰਨਾ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਡਰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਧੰਨ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਗੁਣ ਸਰੂਪ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਫੇਰ ਵੀ ਜੇ ਭਗਤ ਤੁਹਾਡੇ ਸ੍ਰੀਚਰਣਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾ ਰੱਖੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਨੁਭਵ ਕਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਅਪਰੀਚਿਤ ਚੁੰਬਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਦੂਰ ਜਾਂ ਨੇੜੇ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਖਿਚ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦਿਆਲੂ ਮਾਤਾ ਦੇ ਵਾਂਗ ਗਲੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਹੇ ਸਾਈਂ! ਭਗਤ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਵਾਸ ਕਿਥੇ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਰਭਉ ਹੱਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰੀਚਿਤ ਮਦਦ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮਿਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਹੰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਸ ਹੋ ਕੇ ਉਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਚਲਾਕ ਪੁਰਖ ਵੀ ਇਸ ਭਵਸਾਗਰ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਹੇ ਸਾਈਂ! ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਬੇਆਸਰੇ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਵਾਲੇ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਲਦਲ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਪਰਦੇ ਪਿਛੇ ਲੁੱਕੇ ਰਹਿ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਫ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਵੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਪੂਰੀ ਜੀਵਨ ਲੀਲਾ ਨਾ ਜਾਣ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਇਹੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕਾਗਰ ਭਾਵ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਸ੍ਰੀਚਰਣਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਆ ਜਾਈਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਤੁਹਾਡਾ ਹੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਭਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਨੰਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁੰਦਰ ਨਾਮ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਹੀ ਭਗਤਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਰਾਹ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜਸਿਕ ਅਤੇ ਤਾਮਸਿਕ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਸਾਤਵਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਏਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਵਿਵੇਕ, ਵੈਰਾਗ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮਸਥਿਤ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਹੀ ਅਭਿੰਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹੀ ਦੂਜਾ ਅਰਥ ਹੈ ਗੁਰੂ ਲਈ ਇਕਾਗਰ ਭਾਵ ਨਾਲ ਸ਼ਰਨਾਗਤ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਦਾ ਯਕੀਨੀ ਸਬੂਤ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਦੋਂ ਸਾਡਾ ਮਨ ਟਿਕ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਰਨਾਗਤੀ, ਭਗਤੀ

ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਮਹਾਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਵੈਰਾਗ, ਕੀਰਤੀ ਅਤੇ ਮੋਕਸ਼ ਆਦਿ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੌਖੀ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਬਾਬਾ ਆਪਣੇ ਭਗਤਾਂ 'ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਭਗਤ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਚਲਾ ਜਾਏ, ਪਰ ਉਹ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀ ਕਥਾ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਨਾਲ ਪਹਿਚਾਣ ਹੋਣ ਦੇ ਕੁਝ ਵਕਤ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਾਕਾਸਾਹਿਬ ਦਿਕਸ਼ਿਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਬਾਪੂ ਦਾ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿਚ ਉਪਨਯਨ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਉਸੇ ਵਕਤ ਨਾਨਾਸਾਹਿਬ ਚਾਂਦੋਰਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਗਵਾਲੀਅਰ ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਇਆ। ਦਿਕਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਚਾਂਦੋਰਕਰ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸ਼ਿਰਡੀ ਆਏ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ਼ਾਮਾ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪੇ ਪਧਾਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ ਕਿ “ਬਨਾਰਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯਾਗ ਨਿਕਲ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਸ਼ਾਮਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵਾਂਗਾ।” ਪਾਠਕ! ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬਾਬਾ ਦੀ ਸਰਵਵਿਦਿਤਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।

ਬਾਬਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਮਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤਸਵਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਨਾਗਪੁਰ, ਗਵਾਲੀਅਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕਾਂਸ਼ੀ, ਪ੍ਰਯਾਗ ਅਤੇ ਗਯਾ ਜਾਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਣਾਇਆ। ਅਪਾ ਕੋਤੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ। ਪਹਿਲੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਉਪਨਯਨ ਸੰਸਕਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਨਾਗਪੁਰ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਥੇ ਕਾਕਾਸਾਹਿਬ ਦਿਕਸ਼ਿਤ ਨੇ ਸ਼ਾਮਾ ਨੂੰ 200 ਰੁਪਏ ਖਰਚੇ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤੇ। ਉਥੋਂ ਉਹ ਲੋਕ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਗਵਾਲੀਅਰ ਗਏ। ਉਥੇ ਨਾਨਾਸਾਹਿਬ ਚਾਂਦੋਰਕਰ ਨੇ ਸੌ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁੜਮ ਸ੍ਰੀ ਜਠਾਰ ਨੇ ਵੀ ਸੌ ਰੁਪਏ ਸ਼ਾਮਾ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਫੇਰ ਸ਼ਾਮਾ ਕਾਂਸ਼ੀ ਪਹੁੰਚੇ, ਜਿਥੇ ਜਠਾਰ ਨੇ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੰਦਿਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਧੀਆ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਅਯੋਧਿਆਂ ਵਿਚ ਜਠਾਰ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਾ ਦਾ ਚੰਗਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਾਮਾ ਅਤੇ ਕੋਤੇ ਅਯੋਧਿਆਂ ਵਿਚ 21 ਦਿਨ ਅਤੇ ਕਾਂਸ਼ੀ (ਬਨਾਰਸ) ਵਿਚ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਰੁੱਕ ਕੇ ਫੇਰ ਗਯਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ। ਗਯਾ ਵਿਚ ਪਲੇਗ ਫੈਲਣ ਦੀ ਖਬਰ ਰੇਲਗੱਡੀ ਵਿਚ ਸੁਣ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਫ਼ਿਕਰ ਹੋਣ ਲਗਾ। ਫੇਰ ਵੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਹ ਗਯਾ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਉਤਰੇ ਅਤੇ ਇਕ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਠਹਿਰੇ। ਸਵੇਰੇ ਗਯਾ ਵਾਲਾ ਪੁਜਾਰੀ (ਪਾਂਡਾ), ਜਿਹੜਾ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਖਾਣ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਆਇਆ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲਗਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਯਾਤਰੀ ਤਾਂ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਜਲਦੀ

ਕਰੋ। ਸ਼ਾਮਾ ਨੇ ਉਵੇਂ ਹੀ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਗਯਾ ਵਿਚ ਪਲੇਗ ਫੈਲੀ ਹੈ? ਤਾਂ ਪੁਜਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਵਿਘਨ ਮੇਰੇ ਇਥੇ ਪਧਾਰ ਕੇ ਹਾਲਾਤ ਆਪ ਦੇਖ ਲਉ।” ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਮਕਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਸ ਦਾ ਮਕਾਨ ਕੀ, ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਮਾਰਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਯਾਤਰੀ ਆਰਾਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਸ਼ਾਮਾ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਥਾਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਲਗਾ। ਬਾਬਾ ਦੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਤਸਵੀਰ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਮਕਾਨ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਠੀਕ ਵਿਚਕਾਰ ਲਗੀ ਸੀ, ਦੇਖਕੇ ਸ਼ਾਮਾ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਭਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਆਏ ਕਿ, “ਮੈਂ ਕਾਂਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯਾਗ ਨਿਕਲ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵਾਂਗਾ।” ਸ਼ਾਮਾ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅਥਰੂਆਂ ਦੀ ਧਾਰ ਵੱਗਣ ਲਗੀ ਅਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੂ ਕੰਡੇ ਖੜੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਗਲਾ ਭਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਰੋਂਦੇ ਰੋਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿਚਕੀਆਂ ਆਉਣ ਲਗੀਆਂ। ਪੁਜਾਰੀ ਨੇ ਸ਼ਾਮਾ ਦੀ ਇਹ ਹਾਲਤ ਦੇਖੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਆਦਮੀ ਪਲੇਗ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨਾਲ ਡਰ ਕੇ ਰੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਾਮਾ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੀ ਸੁਆਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਬਾਬਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲੀ? ਉਸਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਸੌ ਦਲਾਲ ਮਨਮਾਡ ਅਤੇ ਪੁਨਤਾਬੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਗਯਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਸ਼ਿਰਡੀ ਦੇ ਸਾਂਈਂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਕੀਰਤੀ ਮੈਂ ਸੁਣੀ। ਲਗਭਗ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਹੋਏ ਮੈਂ ਆਪ ਸ਼ਿਰਡੀ ਜਾ ਕੇ ਬਾਬਾ ਦੇ ਸ੍ਰੀਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਸ਼ਾਮਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਲਗੀ ਹੋਈ ਤਸਵੀਰ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਲਗੀ ਸੀ। ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਾ ਨੇ ਜਿਹੜੀ ਤਸਵੀਰ ਮੈਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਹ ਉਹੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ। ਸ਼ਾਮਾ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਗਯਾ ਵਾਲੇ ਪੁਜਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਸ਼ਾਮਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਤਸਵੀਰ ਨਾਲ ਧੰਨਵਾਦੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਉਹ ਮੇਰੇ ਇਥੇ ਮਹਿਮਾਨ ਬਣਕੇ ਠਹਿਰੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਹੱਦ ਨਾ ਰਹੀ। ਦੋਵੇਂ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ। ਫੇਰ ਪੁਜਾਰੀ ਨੇ ਸ਼ਾਮਾ ਦਾ ਸ਼ਾਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਇਕ ਧਨਾਢ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਆਪ ਪਾਲਕੀ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਾ ਨੂੰ ਹਾਥੀ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਕੇ ਖੂਬ ਘੁਮਾਇਆ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁੱਖ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਕਥਾ ਨੇ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਦੇ ਵਚਨ ਸੱਚੇ ਨਿਕਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਭਗਤਾਂ 'ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਪਿਆਰ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਛੱਡੋ। ਉਹ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ 'ਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੀ ਸਰੂਪ ਸਮਝਦੇ ਸੀ। ਇਹ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀ ਕਥਾ ਤੋਂ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਏਗਾ।

ਇਕ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਲੇਂਡੀ ਬਾਗ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਕਰਿਆਂ ਦਾ ਇਕ

ਝੁੰਡ ਆਉਂਦੇ ਦੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਬਕਰਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਲ ਖਿਚ ਲਿਆ। ਬਾਬਾ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਪਲੋਸਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 32 ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਖਰੀਦ ਲਿਆ। ਬਾਬਾ ਦਾ ਇਹ ਅਦਭੁੱਤ ਵਿਹਾਰ ਦੇਖ ਕੇ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਤਾਂ ਇਸ ਸੌਦੇ ਵਿਚ ਠੱਗੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਬਕਰੇ ਦਾ ਮੁਲ ਉਸ ਵਕਤ 3-4 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਬਕਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ 8 ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਕੋਸਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਬਾਬਾ ਚੁੱਪ ਬੈਠੇ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਮ ਅਤੇ ਤਾਤਿਆ ਨੇ ਬਕਰੇ ਮੁਲ ਲੈਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁਛਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ, “ਮੇਰੇ ਕੋਈ ਘਰ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਮੈਂ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨੇ ਹਨ।” ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਰ ਸੋਰ ਦਾਲ ਬਜ਼ਾਰੋਂ ਮੰਗਵਾਂ ਕੇ ਬਕਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਆਈ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਆ-ਪਿਆ ਚੁੱਕੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬਕਰੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਕਰਿਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛਲੇ ਜਨਮ ਦੀ ਕਥਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਾਈ—“ਸ਼ਾਮ ਅਤੇ ਤਾਤਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਸੌਦੇ ਵਿਚ ਠੱਗਿਆ ਗਿਆ ਹਾਂ? ਪਰ ਇਵੇਂ ਨਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਥਾ ਸੁਣੋ। ਪਿੱਛਲੇ ਜਨਮ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਸੱਕੇ ਭਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਕਟੜ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਗਏ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਬੜਾ ਆਲਸੀ ਸੀ, ਲੇਕਿਨ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਕਾਫੀ ਧਨ ਕੰਮਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਧਨ ਹੜਪਨ ਦੀ ਧਾਰੀ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਖੂਨ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਭੁਲ ਕੇ ਉਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝਗੜਨ ਲਗੇ। ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਹ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦਾ ਕਤਲ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਤਾਂ ਉਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਜਾਨ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਗਏ। ਇਕ ਦਿਨ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਨੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਸੋਟੀ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਦੋਂ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਕੁਹਾੜੀ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਬਕਰੇ ਦੀ ਜੂਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦਯਾ ਆ ਗਈ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਵਾਉਣ ਪਿਲਾਉਣ ਅਤੇ ਸੁੱਖ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹਿੰਗਾਂ ਲਗਿਆ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਕਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗੰਡੇਰੀਏ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਰਫ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਬਾਬਾ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਬੇਹੱਦ ਪਿਆਰ ਸੀ।